

Asia: VN/12128/2019

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi luonnonsuojelulaiksi ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Luonnonsuojelulain lukukohtaiset kommentit

1 luku Yleiset säännökset

Yleisistä säännöksistä uusina pykälinä löytyvät varovaisuusperiaate, selvilläolovelvollisuus ja ympäristötietoisuuden edistäminen ovat erittäin tärkeitä ja luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittäviä myönteisiä muutoksia lakiin. Nämä pykälät korostavat ajantasaisen ympäristötiedon hankkimisen, ylläpidon ja tutkimuksen roolia osana ympäristöä koskevaa toimintaa ja päätöksentekoa

2 luku Luonnonsuojelun viranomaiset ja muut toimijat

Ympäristötiedon foorumi kannattaa luontopaneelin toiminnan säätämisestä osana luonnonsuojelulain uudistusta. Pykälä korostaa tieteellisen asiantuntijatiedon roolia osana luonnon monimuotoisuuden suojelua ja siihen liittyvää päätöksentekoa.

3 luku Luonnonsuojelusuunnittelu

Tuemme luonnon monimuotoisuusstrategian ja siihen liittyvän toimenpideohjelman tuomista lakiin sekä mahdollisuutta toteuttaa alueellisia suunnitelmia. Muutos lisää suojelusuunnittelun systemaattisuutta, jolla voi olla myönteisiä vaikutuksia suojelun vaikuttavuuteen ja kustannustehokkuuteen.

4 luku Luonnon monimuotoisuuden suojelun ja hoidon tukeminen

Kiitämme uudistuksia, jotka tarjoavat ELY-keskuksille mahdollisuuden ohjata nykyistä joustavammin avustuksia luonnon monimuotoisuuden suojeluun ja hoitoon ja näihin liittyvään tutkimukseen ja siten tarjota positiivisia kannustimia suojelutyöhön.

5 luku Euroopan yhteisön Natura 2000 -verkosto

-

6 luku Luonnonsuojelualueet

-

7 luku Luontotyyppien suojelu

Luontotyyppien kokonaisvaltainen ottaminen mukaan lakiin on erittäin merkittävä parannus, joka turvaa, paitsi luontotyyppejä, myös lukuisia niistä riippuvaisia eliöitä. Myönteistä on myös, että luontotyypeistä päättäminen asetuksella antaa mahdollisuuden reagoida nopeasti muuttuviin ympäristöoloihin, mikä on suojelun kannalta erittäin tärkeää.

8 luku Eliölaajien suojelu

-

9 luku Vaihanta, maahantuonti ja maastavienti

-

10 luku Maiseman suojelu ja hoito sekä luonnonmuistomerkit

-

11 luku Ekologisen kompensaation toteuttaminen

-

12 luku Alueiden hankinta luonnonsuojelutarkoitukseen ja korvaukset

-

13 luku Luonnonsuojelun tiedonhallinta ja päätöksistä tiedottaminen

Luontotiedon kerääminen, ylläpito ja edelleen jalostaminen on perusedellytys suojelutyölle. Siten luonnonsuojelun tietojärjestelmästä säätäminen on pitkällä tähtäimellä merkittävä myönteinen muutos. Toteamme myös, että luontotiedon avoimuus ja saatavuus lisäävät luonnonsuojelun läpinäkyvyyttä ja yleistä hyväksyttävyyttä.

14 luku Luonnonsuojelun valvonta, hallintopakko ja rangaistukset

-

15 luku Muutoksenhaku

-

16 luku Voimaantulosäännökset

-

Huomiot muihin lakeihin ehdotettuihin muutoksiin

Huomiot muutoksista, joita on ehdotettu muihin lakeihin

Luonnonsuojelulain uudistuksen kanssa samanaikaisesti on käynnissä ilmastolain, kaivoslain sekä maankäyttö- ja rakennuslain uudistukset. Kaikilla neljällä lailla on vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen, ja luonnonsuojelulaki yksin ei pysty luonnon monimuotoisuutta turvaamaan. Lakien samanaikainen valmistelu antaa mahdollisuuden lakien yhteisvaikutusten huomioimiseen luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi ja luontokadon pysäyttämiseksi. Kannatamme lämpimästi lakien luonnon monimuotoisuuteen kohdistuvien yhteisvaikutusten huomioimista lakien jatkovalmistelussa.

Luonnonsuojelulain uudistuksen tavoitteiden saavuttaminen

Miten lakiehdotus kokonaisuutena vastaa sille asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen?

Luonnonsuojelulain luonnoksessa ehdotetut muutokset eivät yksin riitä pysäyttämään luonnon monimuotoisuuden heikkenemistä, mutta vievät asioita oikeaan suuntaan ja saavat aikaan myönteisiä vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen. Lakiehdotus vastaa pääasiassa hyvin sille asetettuja yleisiä tavoitteita.

Ilmastonmuutoksen hillintä

Miten näette ilmastonmuutoksen hillinnän luonnonsuojelulain ehdotettuna tavoitteena?

Ilmastonmuutos vaikuttaa lajien olemassaolon mahdollisuuksiin niin oleellisesti, että sen hillintä on tärkeää sisällyttää myös luonnonsuojelulain tavoitteisiin.

Ekologisen kompensaation eli luonnonarvoille aiheutuvien heikennysten hyvittäminen

1) Miten ehdotettavat ekologisen kompensaation säännökset vaikuttavat luonnonsuojelulain tavoitteiden saavuttamiseen?

-

2) Miten ehdotettavat ekologisen kompensaation säännökset vaikuttavat toimialojen suunnittelemiin hankkeisiin?

-

Malminetsintä luonnonsuojelualueilla

Pidättekö tarkoituksenmukaisena rajoittaa malminetsintää luonnonsuojelualueilla

1) ehdotetulla tavalla poistamalla viranomaisen mahdollisuus myöntää lupa malminetsintään valtion luonnonsuojelualueilla?

-

2) muulla tavalla (miten)?

-

Muut huomiot

Muita huomioita esityksestä

Erityisesti kiitämme sitä, että luonnonsuojelulain uudistusta valmisteltaessa ympäristötutkimustieto on otettu laaja-alaisesti huomioon ja lainvalmistelussa asiantuntijoita on kuultu monessa kohdassa. Ympäristötutkimuksen näkökulmasta lain uudistukset ovat erittäin tärkeitä ja perusteltuja.

Välimäki Kaisa

Ympäristötiedon foorumi - Lausunnon on valmistellut yhteistyössä Marja Järvenpää ja Kaisa Välimäki